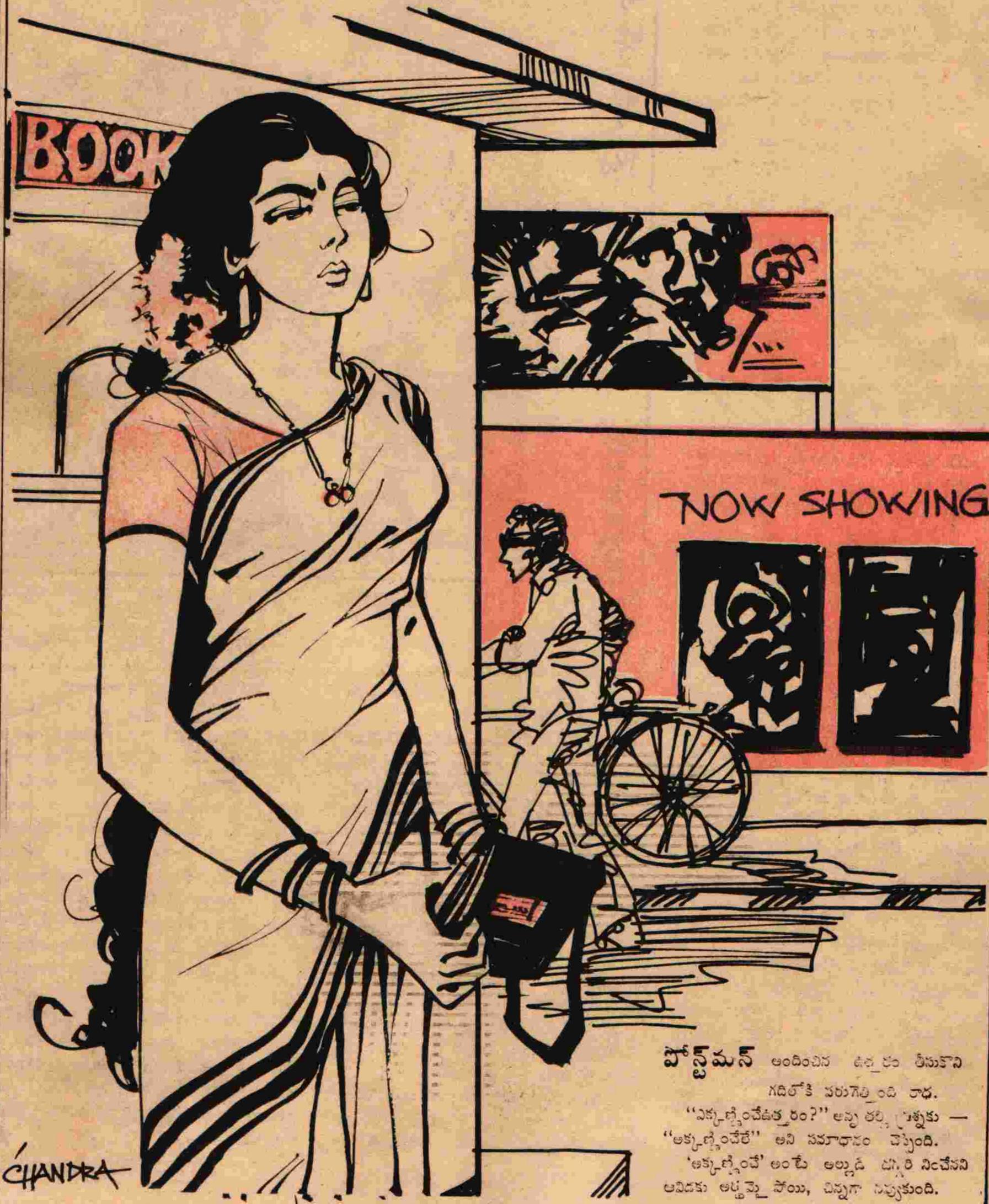

ప్రగాఢ నాటక విప్లవం

-చందం-

ప్రగాఢ నాటకం అందించిన ఉత్తమ చిత్రం తీసుకొని
 గదిలోకి వరుగెత్తండి రాధ.
 "ఎక్కణ్ణిం చేశారు?" అను తర్వాత కృష్ణకు —
 "అక్కణ్ణిం చేశారు" అని సమాధానం చెప్పింది.
 'అక్కణ్ణిం చేశారు' అంటే అల్లడే దుగ్గరి నించేసని
 అవిడకు అట్టమై పోయి, చిన్నగా నివృత్తుంది.

CHANDRA

రాధ వచ్చి పట్టుమని పది రోజులైనా కాలే దింకా. అప్పుడే అయిదవ ఉత్తరం ఇది. చైత్ర మాసంలో పెళ్ళి అయింది. వైశాఖంలో కాసరా నీకి పంపించారు. జ్యేష్ఠం పూర్తి కాక ముందే ఆషాఢానికి తీసుకు వచ్చేశారు. పది రోజుల్లో అయిదు ఉత్తరాలు. అటునించి రావటమే కాదు— ఇటునించి రాధ కూడా అన్ని ఉత్తరాలూ వ్రాసింది. రోజూ పోస్టుమన్ వచ్చే సమయానికి సిద్ధి గుమ్మంలో నిలబడి ఎదురు చూస్తుంది. ఉత్తరం రాని రోజున నిరుత్సాహ పడుతుంది. చిరు బుర్రు లాడుతుంది. వచ్చిన రోజున మహాదానంద పడిపోతుంది. పదే పదే చదువు కుంటుంది. సమాధానం వ్రాస్తుంది. రోజంతా ఉత్తరంతోనే సరి పోతుంది.

కూతురు ప్రవర్తన చిరంగా కనిపిస్తుంది అనసూయమ్మకు. ఎంత కొత్త దంపతులైతే మాత్రం ఇంత ఆత్రమా! అయినా, అంత తరుచుగా వ్రాసుకోవటానికి విషయాలే ముంటాయి? ఆవిడ తన పాతికేళ్ళ దాంపత్య జీవితంలో ఒక్కసారి కూడా భర్తకు ఉత్తరం వ్రాయలేదు. అయినా మాత్రం ఒకటి రెండు సార్లు తను పుట్టింట్లో ఉన్నప్పుడు తన పేర ఉత్తరం వ్రాయటం జరిగింది. ఉత్తరం అంటే ఎలాగ? ఏళ్ళకు మల్లె కుప్పలో తావుల కొద్దీ కాగితాలు కుక్కటం కాదు. కార్డు ముక్క మీద నాలుగు పాడి మాటలు— కుటుంబ వ్యవహారాలకు సంబంధించినవి వ్రాసి పారెయ్యటం అంతే! మరి వీళ్ళేం వ్రాసుకుంటారో తెలియదు.

ఆ రోజుల్లో ఆషాఢ మాసం అంటే ఎంత పట్టించుగా ఉండేదని! అలుమగలు విడివిడిగా ఉండటమే కాదు, ఉత్తరాలు కూడా వ్రాసుకోనే వారు కాదు. ఉత్తరాలు వ్రాసుకోవటాన్ని శాస్త్రం నిషేధించిందో, లేదో తనకైతే తెలియదు కాని, తనకు తెలిసినంత వరకు తమ కుటుంబాల్లో ఎవ్వరూ వ్రాసుకోనేవారు కాదు. ఎవరి సంగలో ఎందుకు? తను వ్రాయలేదు. భర్తా వ్రాయలేదు. అయినంత మాత్రాన తమది వ్రాస్తు దాంపత్యం కాక పోయిందా? పరస్పరాకర్షణ లేక పోయిందా? తాము తెగించి ఉత్తరాలు వ్రాసుకోలేదు కాని, ఒక వేళ వ్రాసుకొని ఉన్నట్టుయితే తమ తమ పెద్దలు ఎన్నో రాద్ధాంతాలు, సిద్ధాంతాలు చేసి ఉండురు! ఆ రోజులు వేరు. అప్పటి పరిస్థితులు వేరు. అప్పటికీ, ఇప్పటికీ ఎన్నో మార్పులు వచ్చేసినాయి. కట్టబాల్లో సడలింపులు కనిపిస్తున్నాయి. పెద్దలనుకున్న వాళ్ళే పట్టించుకోవటం లేదు. ఇంక పిల్లల్ని అనుకోవటం అనవసరం. గట్టిగా మాట్లాడితే ఆషాఢమే లేదు, వామ్మంటారు. ఇవన్నీ మూఢాచారం అంటారు. అలా అంటున్న వాళ్ళను ఎవ్వరేం చెయ్యగలుగుతున్నారు కనక! ఈ కట్టబాల్లో వ్యవహారంలో తెగేదాకా లాగటా కన్న, చూసి చూడటాల్లా పోవడమే శీయస్కరాలా కనిపిస్తుంది. అలుమగల మధ్య అన్యోన్యం ముఖ్యం కాని ఆషాఢాలా వ్రావటాలా ముఖ్యం కాదు కదా!

కూతురూ, అల్లుడూ అంతంత ఉత్తరాలలో ఏం వ్రాసుకొంటున్నారీ అర్థం కాకపోయినా, ఆ ఉత్తరాల వల్ల వాళ్ళిద్దరి మధ్య ఎంతో అన్యోన్యం గాఢానురాగం ఉన్నట్టుగా అనసూయమ్మకు అర్థమైంది. అందుకు తృప్తి పడింది.

గదిలో మంచం మీద పడుకొని కవరు చించింది రాధ. అందులో ఒక్క అబ్బతానే ఉంది. కనీసం తావైనా లేనందుకు కొంచెం నిరుత్సాహ పడింది రాధ. అయినా, ఆత్రుతగా చదవ సాగింది.

“డియర్ రాధా!” అంటూ ప్రారంభమైన ఆ ఉత్తరం మరుక్షణంలోనే రాధకూ, బాప్య ప్రసంగానికి మధ్య సంబంధం తెంచి వేసింది. ఊహల రెక్కల మీద కూర్చో బెట్టుకుని, విచిత్ర జాన లోకాల్లో విహరించ జేసింది. ఉత్సాహం, క్రడేకం తరచు స్థాయిలలో అనుభవించింది. గాఢ. అఖి అనందం పట్టలేక—“అమ్మోయ్” అంటూ గట్టిగా కేకవేసింది.

ఏమిటో అనుకుని కంగారు పడుతూ వచ్చిన అనసూయమ్మ—“ ఏమిటమ్మా? ఏమయింది?” అనడిగింది ఆత్రుతగా.

“ఏమీ లేదులే!” అనేసింది రాధ. ఉత్తరం ఇంకా రాధ చేతిలో ఉండటం చూసి, అంతా దాని మహిమేనని అర్థం చేసుకుంది అనసూయమ్మ. ‘ఏమిటో పిచ్చి పిల్ల!’ అనుకొంటూ వదిలి వచ్చిన పనికి వెళ్ళి పోయింది.

ఉత్తరం చివర ఉన్న వార్త—కాబూ, కాదు. శుభవార్త ఉక్కిరి బిక్కిరి చేసేసింది రాధను. ఆమె కలలోనైనా ఊహించని వార్త అది. ఈ నెల రోజుల్లోనూ అలాంటిది సంభవ మవుతుందని ఆమె అనుకోలేక పోయింది. ఏది అసంభవ మని తను తలచిందో అదే ఇప్పుడు సంభవం కాబోతూంది. మనసు ఉంటే మార్గమే లేక పోతుందా? అంటారు ఇందుకే కాబోలు. ‘మధుర డియర్ యువార్ ఎ జీనియస్!’ అని భర్తను మెచ్చుకోకుండా ఉండలేక పోయింది రాధ. ఉత్తరంలో

ఆ వార్త ఉన్న చోట పదే పదే ముద్దు పెట్టుకుంది. రాధను అంతగా సంతోష పెట్టిన ఆ శుభ వార్త ఏమిటంటే, ‘బుధవారంనాడు మధ్యాహ్నం ఇచ్చితంగా రెండు గంటల సదిహేను నిమిషాలకు వెంకటేశ్వర లాకీస్ దగ్గరికి రా. ఆ సమయానికి అయిదు నిమిషాలు అటూ ఇటూగా నే నక్కడికి వస్తాను. ఎవరో ఒక స్నేహితురాలితో కలిసి మాటి నీకి వెళుటాన్నట్టు ఇంటి దగ్గర చెప్పి రా. మనం సినిమా చూసేదీ, మరేం చేసేదీ అప్పటి పరిస్థితిని బట్టి ఆలోచిద్దాము. మాటిని వదిలే వేళకు నువ్వు ఇంటికి, నేను బస్సుకూ — మధు!— ఇదీ కథ! బుధవారం అంటే ఆ రోజే!

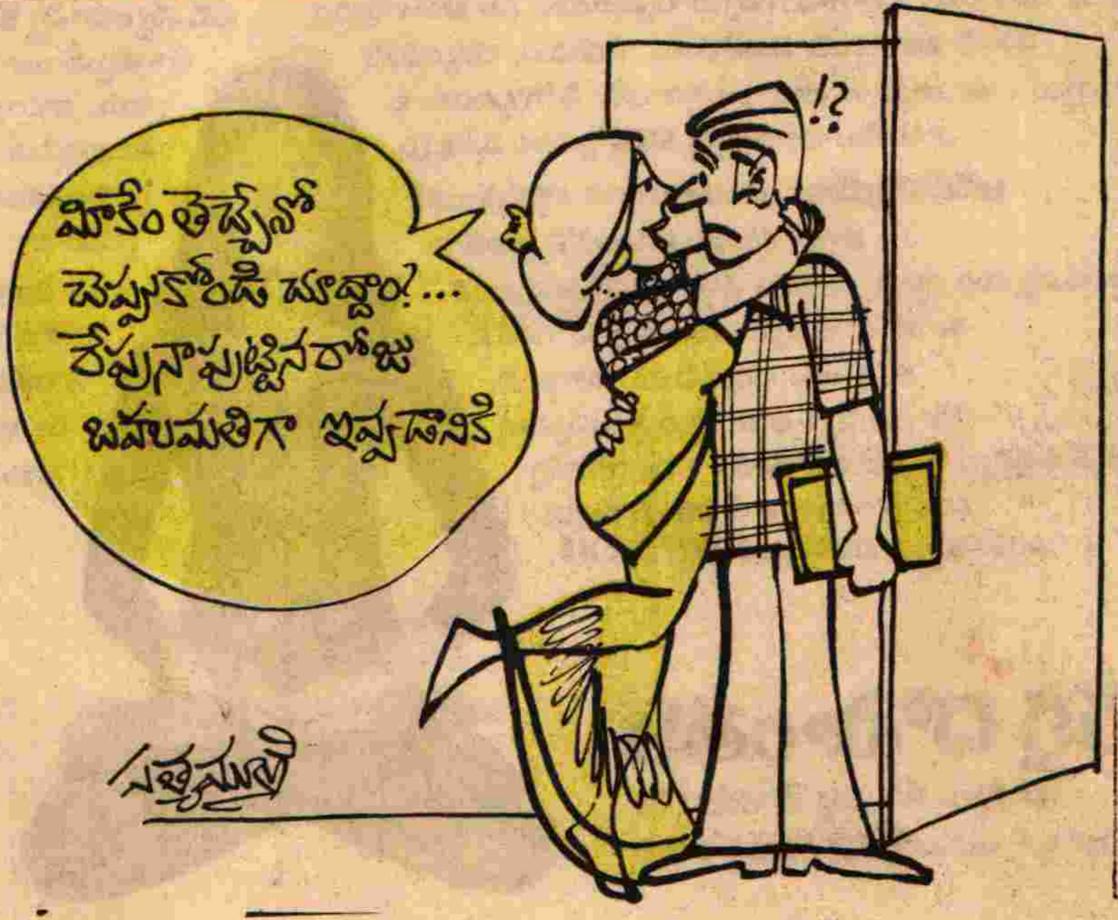
సమయం పన్నెండు గంటలు అయింది. ఉదయం మామూలుగా స్నానం చేసింది రాధ. అయినా, బాత్ రూములో దూరి మళ్ళీ స్నానం చేసింది. పెట్టెలోని చీరలూ, జాకెట్లూ అన్నీ బయటికి తీసి అరగంట కన్నీటి ఒక జర ఎన్నుకుంది. తీరా కట్టుకుని అద్దంలో చూసుకుంటే అవి నచ్చలేదు అమె కంటికి. మరొక జర తీసి కట్టుకుంది. అవి నచ్చలేదు. మరొక జర తీసుకుంది. తల దువ్వి, జడ అల్లుకోవడంలో కూడా అంత హడావుడి చేసింది.

ఈ హడావుడి అంతా గమనించిన అనసూయమ్మ—“ఎక్కడికీ ప్రయాణం?” అనడిగింది అనుమానంగా.

“మాటినికీ, అమ్మా! నిన్న సుజాత మర ఇంటికి వచ్చిందిగా? అదీ, నేనూ ఈవేళ మాటినికీ వెళ్ళాలనుకున్నాము కాని, ఆ విషయం మదివే పోయాను. ఇప్పుడే గుర్తు వచ్చింది.”

నిన్న సుజాత వాళ్ళ ఇంటికి రావటం నిజమే. కాబట్టి మాటినికీ వెళ్ళాలనుకోవటం కూడా నిజమేననుకోస్తు దావిడ. అందుకనే “ఇంకా వేళ కాలేదుగా? కంగారెండుకూ? నెమ్మదిగా బయలుదేరి వెళ్ళు” అనేసింది.

రాధ అలంకరణ పూర్తయ్యే సరికి రెండు గంటలయింది. నిజం చెప్పాలంటే ఆమె అలం

శ్రీమతి

కరణ ఇంకా పూర్తి కాలేదు. కానీ, వేళ దగ్గర పకి పోవటం వల్ల పూర్తి అయిందని పించుకొని బయలు దేరింది.

నందు దాటి విధిలోకి వచ్చి, రిక్సా సీలించి ఎక్కేసింది.

చేతి గడియారం రెండూ పది నిమిషాలు చూపిస్తూండగా వెంకటేశ్వర లాకీస్ ముందు రిక్సా దిగింది రాధ.

అందులో ఆడుతున్నది కొత్త చిత్రం. బుకింగులు రద్దీగా ఉన్నాయి. బాల్కనీ టికెట్లు అమ్మేచోట కూడా క్యూ ఏర్పడింది.

థియేటర్ మెయిన్ గేటు దాటి లోపల ప్రవేశించి బాల్కనీ బుకింగు దగ్గర కాస్త వారగా, నీడ పడేచోట విలబడింది రాధ.

అందరి దృష్టి సేవనూ టికెట్లు మీద ఉంటే, రాధ దృష్టి మెయిన్ గేటు మీద ఉంది.

అయిదు నిమిషాల్లో పదిహేనుసార్లు చూసు కుంది గడియారం వంక. ఆమె కంగారే కానీ, గడియారానికి కంగారా! విర్లిత సమయానికి తను విధ్యుక్త ధర్మాన్ని అనుసరించి రెండూ పదిహేను నిమిషాలు చూపించినాయి గడియారం ముళ్ళు.

రాధకు ఆత్రత ఎక్కువై పోయింది. నిలుచున్న చోట కాళ్ళు నిలవటం లేదు. గేటులోకి వచ్చి అటూ ఇటూ పరికించ సాగింది. క్షణాలు గడు

స్తున్న కొద్దీ ఆత్రత అధికమై పోసాగింది. నిరీక్షణలో క్షణాలు యుగాలుగా అనిపిస్తున్నాయి.

ఎండ తీక్షణంగా ఉంది. కింద చెప్పులు ఉన్నాయి. కానీ, పైన ఆచ్ఛాదన లేదు. మళ్ళీ వెనక్కు వెళ్ళి నీడలోనే నిలబడింది రాధ. గడియారం వంక, గేటు వంక మార్చి మార్చి చూడసాగింది. రెండున్నర!

బాల్కనీ, ఘట్ట క్లాసు బుకింగులు మూసేసి, హాస్పిటల్ బోర్డులు తగిలించేశారు. నేల, బెంచీ బుకింగులు మరొక పక్క ఉన్నాయి. అవీ మూసేసి నట్టన్నారు — జనం పలచబడి పోతున్నారు.

గేట్లు మూసేసి, మాటిని ప్రారంభించారు.

ఇంకా అక్కడ ఒంటిగా నిలుచోవటం మంచిది కాదని నెమ్మదిగా బయటికి వచ్చింది రాధ. ఆమె కంఠా అయోమయంగా ఉంది. అతను వ్రాసిన టైము రెండు గంటల పదిహేను నిమిషాలే. ఇప్పుడు రెండూ ముప్పావైంది. ఒక వేళ తన గడియారం తప్పు చూపిస్తుందనుకున్నా, మాటిని ప్రారంభించేశారు కనక రెండున్నర దాటివట్టే లెక్క. మరి రాకపోవట మేమిటో?

అక్కడికి దగ్గరలోనే బస్ స్టాండు ఉంది. సాలోచనగా అటు అడుగులు వేసింది రాధ.

మిట్ట మధ్యాహ్నం కనక ప్రయాణికుల బత్తిడి అంతగా లేదు. స్టాండులోని బెంచీలు,

స్లాట్ ఫారాలు ఖాళీగా ఉన్నాయి. చెమరు మదురుగా మరుషులు, ఆ పక్క ఒక బస్సు, ఈ పక్క ఒక బస్సు — అంతకుమించి సందడి ఏమీ లేదు.

తిన్నగా 'ఎంక్వయిరీస్' వైపు నడిచింది రాధ. ఆ పూరి వించి రావలసిన బస్సు ఎన్నింటికో వాకబు చేసింది. గంట గంటకూ ఒక బస్సు ఉందని తెలిసింది.

"ఇంతకుముందు రావలసిన బస్సులన్నీ ప్రక మంగా వచ్చేసినాయా?" అని అడిగింది రాధ—కాంఠాంతరాల వల్ల మధు ఎక్కిన బస్సు మాధ్యమధ్యలో ఎక్కడన్నా ఆగిపోయి ఉండేమా నోళ్ళ అనుమానంతో.

ఎంక్వయిరీస్ ఉద్యోగి కళ్ళద్దాల పై నుంచి ఒకసారి, క్రింద నుంచి ఒకసారి రాధ వంక ఎగా దిగా చూసి, "మా దయ వల్ల అన్ని బస్సులూ సక్రమంగా, సకాలంలోనే వచ్చేసినాయమ్మా!" అని సమాధానమిచ్చాడు.

ఏం చెయ్యాలో అర్థం కాలేదు రాధకు.

ఒకసారి ప్రయాణికులు కూర్చునే చోట్లన్నీ గాలించింది.

మధు జాడ లేదు.

మళ్ళీ వెంకటేశ్వర లాకీస్ దగ్గరికి వచ్చి చూసింది.

మాటిని జరుగుతూంది కనక మెయిన్ గేటు

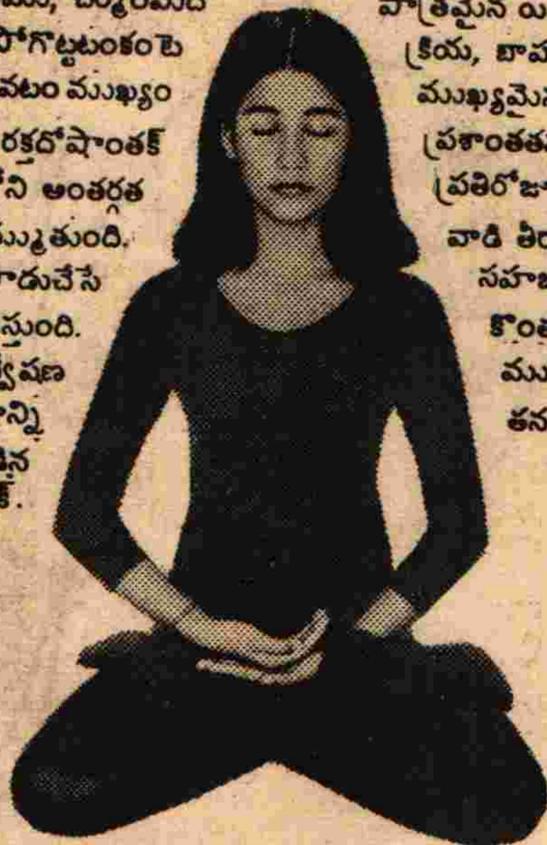
పై పై చికిత్సలు మొటిమల మూలకారణాన్ని పోగొట్టలేవు.

యోగా లాగానే రక్త దోషాంతక్ అంతర్గత ప్రశాంతతను కలిగిస్తుంది. మొటిమలు లేని అందాన్ని యిస్తుంది.

రక్తదోషాంతక్ యోగా లాగానే గొప్ప సాంప్రదాయం గల ఆయుర్వేదం నుంచి తయారైంది. మొటిమలు, చిడుము, చర్మంమీద మచ్చలు : ఈ వ్యాధుల బాహ్య లక్షణాలను పోగొట్టటంకంటే వాటి మూలకారణాన్ని కనుక్కోవటం ముఖ్యం

అసమన్వయం : యోగా లాగానే రక్తదోషాంతక్ కూడా శరీరపు పనులలోని అంతర్గత అసమన్వయం రక్తాన్ని మఱిసం చేస్తుందని నమ్ముతుంది. ఈ రక్త మాలిన్యమే అందాన్ని పాడుచేసే మచ్చలను చర్మంమీద కలిగిస్తుంది. ఈ సమన్వయకీ ఆయుర్వేదపు అన్వేషణ ప్రకృతి సిద్ధమైన ఉపశమనతో కూడిన సమాధానాన్ని కను గొంది — మూలకలతో కూడిన అంతర్గతమైన చికిత్స. అదే రక్తదోషాంతక్.

సమన్వయాన్ని కలిగించటం: మీ విశ్వాసానికి పాత్రమైన యీ ఆయుర్వేదపు మందు లోని మూలికలు, జీర్ణ క్రియ, బాహ్యక్రియ. రక్త ప్రసరణ వంటి శరీరంచేసే ముఖ్యమైన పనులను సరిచేసి మీకు అంతర్గత ప్రశాంతతను, చర్మ సౌందర్యాన్ని కలిగిస్తాయి. కానీ, ప్రతిరోజూ చెప్పబడిన మోతాదులో రక్త దోషాంతక్ ను వాడి తీరాలి. అంతేకాదు. మీ చర్మం సహజ సౌందర్యాన్ని పొందాక కూడా యింకా కొంతకాలం యీ చికిత్సను కొన సాగించటం ఎంతో ముఖ్యం. మీ శరీరం అంతర్గత ప్రశాంతతను తనంతట తానే కలిగించుకునేవరకూ.

A
అపాలి ఫార్మ్యూటికల్స్ లిమిటెడ్
1184/4, శాశనగర్,
పూనా 411005
తెలఫోన్ నెం. 51108.

రక్త దోషాంతక్
మచ్చలు లేని చర్మ సౌందర్యానికి, నికారైన ఆయుర్వేదపు రక్త శుద్ధ కారిణి

కూడా మూసేశారు.

మధు ఎందుకు రాలేదో?

వూహ కందని విషయం అయింది రాధను.

జోక్ చేశాడనుకోవటానికి వీల్లేదు— హాస్యానికి కూడా కొన్ని హద్దులుంటాయి కనుక.

ఇంతకూ అతను వస్తానన్నది బుధవారం నాడేనా?

సందేహ మెందుకు? బుధవారంనాడే! ఎన్నో సార్లు చదివింది కదా!

ఒక వేళ తనే కంగారులో వారం పేరు తప్పు వ్రాశాడేమోనని అనుకోవటానికి కూడా అవకాశం లేదు — తారీకు కూడా వేశాడు!

మరి ఎందుకు రావట్టు?

ఎవరు తీరుస్తారు ఈ సందేహం?

పదిరోజుల వియోగం తరవాత ప్రేయ భర్తను సందర్శించే అవకాశం లభిస్తుందన్న వూహ ఆనిర్వచనీయమైన ఆనందాన్ని కలిగించింది రాధను. అయితే, ఆ వూహ నిజమయ్యే అప్పుడైతే ఆమెకు లేకపోయింది.

శరీరమంతా నిస్సత్తువ అవహించింది. నడివే ఓపిక కూడా లేక రిక్తా ఎక్కి ఇల్లు చేరింది.

“అప్పుడే వచ్చేశావేమే?” ఆశ్చర్యంగా అడిగింది అనసూయమ్మ.

“సుజాతకు ఒంటల్లో బాగా లేదటమ్మా! అందుకని మరొక రోజు వెళదాం అంది.” తడుము

కోకుండా అబద్ధం ఆడేసింది రాధ.

వెంటనే గదిలో టేబుల్ ముందు కూర్చుని, ఉత్తరంలోని శుభవార్త చదివి తనెంతగా సంతోషించింది, తరవాత రాకపోవటం వల్ల ఎంతగా నిరుత్సాహ పడింది సోదాహరణంగా వివరిస్తూ, సుదీర్ఘమైన శావు లేఖ వ్రాసింది రాధ. కవరు అంటించి, ఆ సాయంత్రమే స్కూలు నుంచి వచ్చిన తమ్ముడితో పోస్టల్ వేయించింది.

ఇంచుమించు అదే సమయంలో మధు కూడా ఉత్తరం వ్రాశాడు. అది రెండవ రోజు ఉదయం రాధను అందింది. అందులో అనేకమైన విషయాలు ముచ్చటించబడ్డాయి. ఆ వివరాలన్నీ ఇక్కడ ఆనవసరం. కథకు సంబంధించినంత వరకు—

“తప్పు నాది కాదు! మా ఆఫీసర్ రాక్షసుడిది. వాడొక దుర్మార్గుడు. కర్కోటకుడు. మొదట నెలపు అడిగితే — దాని దేముంది? అలాగే — అనేశాడు తేలికగా. ఆ భరోసాతోనే నీకు ఉత్తరం వ్రాశాను. తీరా మోసి నెలపు చీటీ వ్రాసి ఇస్తే — నిర్దాక్షిణ్యంగా ‘నో’ అనేశాడు. వాడిది నోరు కాదు, మది. ఎంతగా బతిమాలినా ఫలితం లేకపోయింది. కోపం వచ్చింది. ఏడుపు వచ్చింది. కాని, ఏం చెయ్యగలను? ఈ ఆలోచన కాస్త ముందుగా వచ్చి ఉంటే పోయిన ఆదివారమే వచ్చి ఉండును. సరే, అయిందేదో అయిపోయింది. రేపు

వచ్చే ఆదివారం అదే టైముకు తప్పకుండా వస్తాను. ఆదివారం నాకు నెలవే కనక హరి హారాదులు కూడా అడ్డలేరు నన్ను. నాకు తెలుసు— పుడ్యలో నాలుగు రోజులు అడ్డు ఉన్నాయి. నాలుగు రోజులంటే మాటలా! నాలుగు యుగాలు— కాదు, కాదు — అంతకన్న ఎక్కువే! గడవటం చాలా కష్టం. అందుకనే మా ఆఫీసర్ గాడికే కనక నీలాంటి కూతురూ, నా లాంటి అల్లుడూ ఉండే, ఆషాఢవియోగం అనుభవిస్తూ, మనలాగే కలుసుకోవటానికి ప్రయత్నించి నట్టయితే, ఆ ప్రయత్నం విఫలమై పోయి, వాళ్ళిద్దరూ విరహాగ్నిలో పడి భస్మమై పోదురు గాక!— అని శపించి సారేశాను. పతివ్రతల శాసానికి ప్రభావం ఉన్నప్పుడు, పత్నీవ్రతుల శాసానికి మాత్రం ఎందుకు ఉండదూ?”

అదీ సంగతి!

★

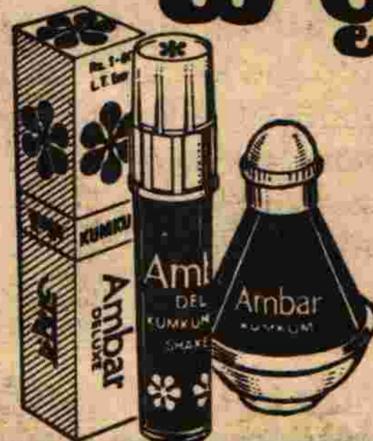
(సంకేత స్థలంలో తన ప్రియుడు లేక పోవడం చూచి అర్తి వహించే నాయిక— వివ్రలబ్ధ)

వచ్చే వారం శృంగార నాయిక ఖండిత

భారతదేశపు అత్యంత అందమైన కుమ్ కుమ్ బొట్టు

అంబర్ కుమ్ కుమ్ బొట్టు

ep* ఈగిల్ ప్రోడక్ట్స్ కొంబాయి 400060